

af Forholdene at ville faae en mindre Værdi end forudsat, dengang han modtog det i Forpagtning. Det forekommer mig, at i samme Forhold som Forpagteren faaer Garanti — enten gjennem udtrykkelige Bestemmelser i Forpagtningskontrakten eller ogsaa gjennem Eierens Person — for, at et rimeligt BillighedsHensyn fra Eierens Side vil blive taget til en saadan Forringelse af Værdien af det Forpagtede — i samme Forhold maa han være forsigtig med at byde paa en Forpagtning. Det turde altsaa dog vel hænde, at et saadant billigt Hensyn til Forpagterne som det, der har faaet sit Udtryk i § 11, i Virkeligheden ogsaa er i Eierens velsforstaaede Interesse, da Kontrakten ellers i altfor høi Grad bliver en Hazardkontrakt. Ikke desto mindre var det, dengang Kontrakten blev affattet, under Overveielse, om det ikke var rigtigt at undlade en saadan Bestemmelse; men man fandt, at der var overveieende Grund til at bibeholde en Bestemmelse som denne, blandt andet ogsaa af Hensyn til det dengang ofte omtalte og i lang Tid paatænkte Anlæg af en Dæmning over Ditejsund, et Forhold, som jo utvivlsomt vilde have indvirket i allerhøjeste Grad forstyrrende, — ja man kan vel sige obelæggende — paa Østerskifferiet. Hvad enten det nu er rigtigt eller ikke, at en saadan Paragraf er indført i Kontrakten, har det dog vundet Støttelse fra alle Sider, i Udvalget idetmindste, at den bør komme til Anvendelse paa det foreliggende Tilfælde, og Uenigheden dreier sig jo kun om det rent Kvantitative, hvor stor en Erstatning, hvor stort et Afslag i Forpagtningsafgiften der efter Rimelighed kan tilkomme Forpagterne i Genhold til Bestemmelsen i § 11. Derfor nu Bestemmelsen i § 11 lød paa, at, naar saadanne overordenlige Forhold indtraffe, som Paragrafen omtaler, da skulde der tilkomme Forpagterne en Eftergivelse i Afgiften, der svarede til det Tab, som hidrørte deraf, saa vilde det være forholdsvis let at skulle bestemme det Kvantitative; men det lyder § 11 jo ikke paa. § 11 lyder paa, at, naar saadanne Forhold ere indtraadte, ville Forpagterne have Afgang til at faae en Nedsættelse i Forpagtningsafgiften. Denne Nedsættelse i Forpagtningsafgiften har Udvalgets ærede Ordførere ment passende kunde ansættes til Halvdelen af det af mig foreslaaede eller af det, som den ærede Ordfører vilde anse som det sandsynlige Tab for Forpagterne. Det forekommer mig, at det Mindretal, som har stillet dette Forslag, er gaaet meget for vidt. Jeg indrømmer selvfølgelig, at det maa være en Skjønssag, hvad der af Hensyn til samtlige foreliggende Forhold er passende. Men jeg benægter, at det kan kaldes passende at lade Forpagterne bære det halve Tab, hidrørende fra Forhold, der ere dem aldeles utilregnelige, fuldstændig utilregnelige. Det maa jo erindres, at man paa Grund af den Obelæggelse, som nogle af de østlige af Østersbanker i Him-

fjorden lade i Vinteren 1877, har fundet sig foranlediget til i 2 Aar at affpærre dette Fiskevand for Forpagterne, ikke blot de dengang helt eller delvis obelagte Banker, men ogsaa de friske Banker, som laa derimellem. Den Erstatning eller rettere det Afslag i Forpagtningsafgift, der gives, gives altsaa ikke blot for at dække et Tab i Indtægt, som Forpagterne notorisk have lidt, men gives tillige som Bedelag for, at Eier, selvfølgelig i Overensstemmelse med den Ret, Kontrakten giver ham, har unddraget Forpagterne Afbenyttelsen af omtrent to Femtedele af den forpagtede Gjenstand. Naar man under disse Omstændigheder vil gaa ned til at yde en Erstatning af Halvdelen af Tabet, saa forekommer det mig, at man er gaaet noget for vidt. Jeg finder ikke Noget at indvende imod, at man, saaledes som af to andre Mindretal foreslaaet, indbrager ogsaa det tredie Aar, hvori disse Tab ere lidte, under Fastsættelsen af Erstatningen. Udvalgets ærede Ordfører har vel gjort den Indvending derimod, at man dog ikke derigjennem naaede til en samlet Afgjøvelse, at man vel fik en samlet Afgjøvelse for Fortiden, men at der endnu var idetmindste eet Forpagtningsaar tilbage, og at altsaa Spørgsmaalet om Erstatning atter vilde kunne komme til at foreligge. Jeg ser imidlertid ikke, at der derigjennem kan søges noget afgørende Argument imod at drage ogsaa det tredie Aar ind under Overveielserne nu. Derfor den ærede Ordførers Betragtning holdt Stik, saa vilde man jo kunne sige, at man overhovedet ikke vilde beskæftige sig med Spørgsmaalet om Anvendelse af § 11, førend hele Forpagtningsstiden var udløbet, eventuelt altsaa først om 6 Aar. Det vilde jo være i allerhøjeste Grad ubilligt at udsætte Afgjøvelsen af Spørgsmaal, der allerede nu tælle op i saa store Summer, og som jo i Aarenes Løb ville kunne komme til at tælle op i flere Hundrede Tusinder, indtil Forpagtningen i det Hele var udløbet istedetfor overensstemmende med Kontrakten at afgjøre dem succesfult, thi det, der bestemmes i § 11, er jo egentlig en Nedsættelse i Forpagtningsafgiften; men det forekommer mig, at man kun høist uegentlig kan tale om en Nedsættelse i en Forpagtningsafgift, efter at der er betalt for hele Forpagtningsstiden, thi saa vil det jo blive en Godtgjørelse, en Refusion til Forpagterne. Det er jo ogsaa som saadan, jeg har søgt bevilget de 120,000 Kr. for de første Aar, idet Forpagtningsafgiften for disse Aar allerede er betalt. Jeg finder altsaa ikke Noget at indvende imod, — at ogsaa Erstatning for det tredie uheldige Aar indbrages under Overveielserne nu. Jeg vilde jo have sat megen Pris paa, om det Skjøn, som de to ærede Mindretal, der have foreslaaet det tredie Aar indbraget under Overveielserne, altsaa et Skjøn om en samlet Erstatning for tre Aar, var kommet mit Skjøn noget nærmere. Jeg kan imidlertid,